

JAARVERSLAG 2024

DE KRACHT VAN HET NETWERK

Dit is mijn laatste bijdrage aan het jaarverslag als voorzitter van DACE. Na twaalf jaar heb ik het stokje overgedragen aan Alex Rood, die met u naar de toekomst van DACE zal kijken. 2024 is voor DACE denk ik een rustig jaar geweest met de reguliere contactbijeenkomsten, SIG-bijeenkomsten, het DACE Prijzenboekje en cursussen, waar weer veel mensen uit onze community aan hebben bijgedragen.

Ik wil de kans nemen om terug te kijken op de afgelopen twaalf jaar:

- De contactbijeenkomsten zijn continu doorgegaan, tijdens Corona vanuit een studio, daarna hybride en nu weer fysiek bij elkaar.
- Er zijn verschillende SIG's bijgekomen (CEMM, HCB, Young Professionals, Planning en Contract Management). Het laat zien hoe breed ons vakgebied is en hoe breed het is geïntegreerd in ons bedrijfsleven.
- Er zijn opleidingen bijgekomen (Leadership) en aangepast (Certified Cost Engineer) naar de laatste stand van kennis.
- Het DACE Prijzenboekje wordt nu in het Engels gepubliceerd en ontwikkelt zich van alleen beschikbaar op het internet, naar webbased.

- Cost and Value is gemigreerd naar VIEWon-VALUE en is in transitie naar een elektronische versie.
- Internationaal hebben we DACE gepromoot met de organisatie van het ICEC World Congress in 2022 in Rotterdam.

We zijn, van fysiek bij elkaar komen, gegroeid naar een hybride vorm van samen zijn, soms fysiek en soms via Teams. Ik denk dat dat impact heeft op met name de SIG's. Een fysieke bijeenkomst voelt als samen zijn, veilig en vertrouwd, waar je kunt keuzen, bijpraten en informatie delen. Een Teams meeting is veelal zakelijker en mist in mijn beleving het element van samen vertrouwen opbouwen. Voor mij gaat DACE over 'begrip in de keten' door kennis te delen, maar ook door met elkaar over de uitdagingen te kunnen praten en dat werkt alleen optimaal als je elkaar kunt aanvoelen, zodat je kunt reageren en nuanceren.

Samenwerken doe je samen en in de afgelopen twaalf jaar heb ik veel mensen beter leren kennen en van nog meer mensen dingen kunnen leren. Ik wil iedereen graag bedanken voor hun bijdrage aan DACE en kan iedereen aanbevelen om een actieve rol binnen DACE te spelen.

Robert de Vries

Ik heb het als verbredend ervaren, waardoor ik ook beter kon presteren in mijn eigen functie en wereldje.

Robert de Vries

voorzitter van 1-11-2012 tot en met 28-11-2024

Alex Rood, voorzitter

Met het vertrek van Robert de Vries en Jan-Willem Sanders neemt DACE afscheid van twee zeer gewaardeerde en ervaren krachten. Hun toewijding en inzet hebben een grote rol gespeeld in het bouwen van een sterke en stabiele organisatie. Het is een eer om de voorzittershamer van Robert over te mogen nemen en voort te bouwen op het stevige fundament dat hij, samen met het bestuur, directie, secretariaat en alle vrijwilligers, heeft neergezet.

Kort over wie ik ben: Alex Rood, woonachtig in Alkmaar met mijn vrouw en zoon.

Het grootste deel van mijn werkzame leven werk ik aan het PALLAS-programma: het realiseren van een nieuwe nucleaire reactor voor de productie van medische isotopen en onderzoek. Dit heb ik vanuit verschillende rollen gedaan,

maar de laatste jaren als verantwoordelijke voor inkoop en contractmanagement. Het is ontzettend gaaf om deze taak met een sterk team uit te voeren.

Met een flinke dosis enthousiasme en een hoofd vol ideeën, kijk ik ernaar uit om mijn bijdrage te leveren aan DACE. Samen met Jaap Reijntjes, onze nieuwe directeur, en het bedreven bestuur, ben ik overtuigd dat we alle elementen in huis hebben om met DACE succesvol de toekomst in te gaan.

Dankzij de solide basis die is gelegd, krijgen we de ruimte om te reflecteren en zo vooruit te kijken op de rol die DACE kan spelen in een wereld die steeds sneller verandert. Er staat een sterk netwerk en er wordt veel kennis gedeeld. Dit is onder meer terug te zien in de kwaliteit

van de opleidingen, het DACE Prijzenboekje, de SIG's en de contactbijeenkomsten. Tegelijkertijd volgen maatschappelijke, technologische en duurzame ontwikkelingen elkaar in rap tempo op. Hierbij denk ik bijvoorbeeld aan de groeiende aandacht voor duurzaamheid, de veranderende verwachtingen in de samenleving en natuurlijk de opkomst van kunstmatige intelligentie. Door deze ontwikkelingen goed te begrijpen en benutten, houden we onze kennis en ons netwerk actueel en relevant.

Samen met de inbreng van onze deelnemers wil ik kijken naar welke nieuwe stappen we kunnen zetten. Om deze stappen te realiseren

willen we de tijd nemen om onze visie, missie en doelstellingen opnieuw scherp te stellen. Daarbij staan de behoeften van onze leden centraal. Graag hoor ik uw mening en bevindingen: Welke ontwikkelingen, kansen en uitdagingen ziet u voor DACE? Samen kunnen we DACE verder brengen.

Ik kijk ernaar uit om samen met mijn collega-bestuursleden, directie en secretariaat, onze leden en alle betrokkenen de impact van DACE verder te vergroten.

Alex Rood
voorzitter

SPECIAL INTEREST GROUPS

SIG Cost Engineering Process Industry (CEPI)

In 2024 heeft de SIG CEPI vier bijeenkomsten gehouden: tweemaal in het voorjaar, in maart en juni, en tweemaal in het najaar, in oktober en in november. De bijeenkomsten vonden telkens plaats voorafgaand aan de DACE-contactbijeenkomsten in Soest.

Tijdens de bijeenkomsten was er ruimte voor bijpraten en netwerken, onder het genot van een lunch. Daarnaast bespraken we vakinhoudelijke onderwerpen.

In oktober was het de beurt aan SIG CEPI om de DACE-contactbijeenkomst te verzorgen. Met drie voorbeelden wilden we – vanuit verschillende perspectieven – laten zien hoe we continu aan het zoeken zijn naar alternatieve manieren van begroten en calculeren, uiteraard om te komen tot betrouwbaardere en realistische budgetten. Hieronder staan drie typische voorbeelden van onderwerpen waar de SIG CEPI zich mee bezighoudt:

Geert-Henk Wijnants (Bilfinger Stork) liet zien hoe je op een transparante en herleidbare wijze tot begrotingen voor vervangingsvraagstukken kunt komen. Jan ten Doeschate (Doeschot Consulting) presenteerde zijn visie op een alternatieve calculatiewijze voor steigerbouw. Edward Rademaker (Shell) presenteerde een aantal best practices vanuit het perspectief van een asset owner.

Een aantal leden van de SIG heeft zich van januari tot oktober ingezet om de 37e editie van het DACE Prijzenboekje op te stellen. Tijdens de DACE-contactbijeenkomst in november is het nieuwste Prijzenboekje officieel uitgebracht. Het DACE Prijzenboekje is al decennialang een product waar onze SIG trots op mag zijn. In het voorjaar van 2025 starten we met het team om in 2026 een 38e editie van dit boekje uit te kunnen gaan geven.

Net als in 2023 hebben we in 2024 weer enkele nieuwe leden mogen verwelkomen. De SIG blijft open staan om nog meer nieuwe leden te verwelkomen. Dus bent u werkzaam in de procesindustrie (in de brede zin van het woord) en wilt u graag optrekken met vakgenoten uit organisaties uit de hele waardeketen in de industrie? Meld u dan aan via info@dace.nl om een keer deel te nemen aan een CEPI-bijeenkomst. U bent van harte welkom!

SIG Probabilistische Risico Analyse (PRA)

De SIG PRA bestond in 2024 uit negen leden van ingenieurs- en adviesbureaus, publieke opdrachtgevers, de aannemerij en de industrie. In de SIG PRA wordt kennis met betrekking tot onzekerheden in kostenramingen en plannings uitgewisseld, onderzocht en ontwikkeld. De focus ligt op het toepassen van wiskundige technieken in de dagelijkse praktijk van het kostenramen. Naast kwantitatieve technieken is er ook ruimte voor de kwalitatieve kant.

BESTUURSLEDEN PER 31 DECEMBER 2024

A. Rood MSc (Pallas)	voorzitter
ing. W. Tange (Bilfinger Stork)	secretaris/penningmeester
ir. P.I van Brussel (Shell)	bestuurslid
ing. M.R. Hengstmangers (IGG)	bestuurslid
drs. J.F. Kuijvenhoven (PDEng)	communicatie
drs. J. Schlagwein (Schiphol Group)	SIG GWW
ing. B. Smolders MSc, CCE (Zuzeco)	opleidingen
A. van der Steege MSc, Mech. Eng., CCP (Fluor)	internationale relaties

BESTUUR

Het bestuur vergaderde in 2024 zevenmaal.

CONTACTBIJEEENKOMSTEN

In 2024 vonden vier contactbijeenkomsten plaats. Deze bijeenkomsten werden voorafgegaan door afzonderlijke vergaderingen van de Special Interest Groups (SIG's). Tijdens deze bijeenkomsten leidde een aantal sprekers een actueel thema in.

7 maart 2024

'Levensduurkosten, als je echt wilt weten hoe het zit'

met bijdragen van leden van SIG HCB (Bernd Karstenberg, Gerard van Dijk, Erik Weldring, Frank Michielen, Djordy van Laar, Marc Hengstmangers, Thomas Heye (DGBC) en Jim Teunizen (Alba Concepts).

20 juni 2024

'Visualisatie: van idee naar kwantificatie'

met bijdragen van Theo de Graaff (Fokker), Fred Schuijt (Altrad) en Joos Niese (SB Planning).

10 oktober 2024

'Alternatives for preparing an (initial) Cost Estimate'

met bijdragen van Geert-Henk Wijnants (Bilfinger Stork), Jan ten Doeschate (Doeschot Consulting) en Edward Rademaker (Shell).

28 november 2024

'Kosten en duurzaamheid'

met bijdragen van Jan-Pedro Vis (Renewi), Johannes Rob (Shell) en Anton van der Steege (Fluor).

DACE-contactbijeenkomst oktober 2024

In 2024 zijn er twee 'fysieke' bijeenkomsten gehouden te weten bij de BAM in Bunnik en bij RWS in Utrecht. De focus lag dit jaar wederom op modellering en modellen. De SIG PRA heeft voorbereidingen gedaan voor het gezamenlijk volgen van een workshop @Risk in 2025. Er is ook een aantal bijeenkomsten gehouden via Teams.

Ook is er veel uitgewisseld over de invulling van een contactbijeenkomst in de tweede helft van 2025. Het thema voor de bijeenkomst zal zijn: 'Hoe goed is mijn risicodossier?'.

De doelstelling van de SIG PRA

De SIG PRA heeft tot doel:

- het verzamelen, uitwisselen en verder ontwikkelen van probabilistische berekeningstechnieken, ondersteunende tools en methodieken;
- het kritisch beschouwen van modellen en berekeningen en het wetenschappelijk toetsen daarvan;
- het verbeteren van de interpretatie en het gebruik van de uitkomsten van probabilistische analyses door én voor gebruikers, besluitvormers en andere niet-inhoudelijk betrokkenen;
- om in diverse branches één taal te spreken over (ramings)onzekerheden.

Doorkijk voor 2025

Naast voorbereiding voor de invulling van de contactbijeenkomst in de tweede helft van 2025, heeft de ontwikkeling voor een handleiding voor probabilistische risicoanalyse nog steeds de ambitie van veel werkgroepleden. Ook zullen we doorgaan met de kennisontwikkeling van de onderstaande onderwerpen:

- eisen aan voorspellende (ramings)modellen c.q. de kwaliteit ervan meetbaar maken
- kwantificering (rest)risico's
- definities (statistiek & stochastiek)
- beslissen op basis van probabilistische risicoanalyse
- objectieve en subjectieve algoritmes
- expertmeningen in relatie tot het kwantificeren van risico's en onzekerheden

- inrichten risicoanalyse
- parametrische ontwerpmodellen in relatie tot kostenmodellen
- methoden voor het kwantificeren van correlaties via expertmeningen
- @Risk modellering, de werking van @Risk modellering

De eerstvolgende 'fysieke' bijeenkomst is medio januari 2025 in Bunnik. Daar gaan we deelnemen aan de workshop @Risk gegeven door een docent van Lumivero.

SIG Planning (Pln)

De SIG Planning maakt in het eerste kwartaal van 2025 een herstart met een focus op de energietransitie.

De bedoeling is om te starten met een eerste bijeenkomst, waar we de interesse voor de energietransitie als thema zullen peilen en verder vormgeven.

Bent u geïnteresseerd om mee te doen, neem dan contact op met het DACE-secretariaat.

DACE-contactbijeenkomst november 2024

SIG Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW)

Doel van de SIG GWW is het delen van kennis in de grond-, weg- en waterbouw. Daarnaast is het een groep waarin opdrachtgevers, opdrachtnemers en adviseurs gezamenlijk ontwikkelingen in de branche beschouwen en kijken welke invloed die hebben op het vakgebied van kostenmanagement en cost engineering. Inhoudelijk is de SIG GWW een samenwerkingsverband tussen DACE en de NVBK.

Er vonden in 2024 vier bijeenkomsten plaats onder leiding van voorzitter Jacqueline Schlagwein en vicevoorzitter Marcel Volleberg.

Zowel Jacqueline als Marcel zijn al elf en een halfjaar in deze rol actief en beiden hebben in de loop van 2024 aangegeven dat ze deze rol graag zouden doorgeven aan andere SIG-leden.

Vanaf 2025 zal Sander Steenbergen van Antea Group de rol van voorzitter van de SIG GWW op zich nemen. Voor rol van vicevoorzitter wordt nog een kandidaat gezocht.

DACE bedankt Jacqueline en Marcel voor hun jarenlange inzet voor de SIG en het DACE-bestuur.

De SIG GWW heeft momenteel achttien actieve leden. Er hebben enkele wijzigingen plaatsgevonden onder de deelnemers aan deze SIG.

In de overleggen is elke keer een 'rondje langs de velden' gemaakt. Algemene tendens over 2024 is dat zowel de kostendeskundigen van de opdrachtgevers, de aannemers en de adviesbureaus allen voldoende tot druk in het werk zitten en hebben gezeten en dat er weinig capaciteit aan kostendeskundigen beschikbaar is. Een thema dat op alle fronten veel werk heeft bezorgd is de stikstofproblematiek in Nederland. Dit heeft mede geleid tot de oprichting in 2023 van een thema werkgroep Stikstof die zeer actief is geweest in 2024, zie later in dit jaarverslag. Daarnaast blijken vacatures over de gehele linie nog steeds lastig ingevuld te kunnen worden.

Onder andere de volgende onderwerpen zijn behandeld tijdens de SIG GWW bijeenkomsten:

- werkgroep Stikstof
- energietransitie
- elektrificatie/ Zero-emissie materieel
- invulling GWW-uurtjes

Maar de meeste energie ging dit jaar toch wel naar de werkgroep Stikstof.

De stikstofproblematiek heeft al enkele jaren een grote impact op het werk van de kostendeskundigen. Omdat we vanuit de SIG GWW merkten dat de impact van de berekeningen van de kostendeskundigen op de output van de Aerius-berekeningen groot is, is gekeken of er behoefte is aan een uniforme werkwijze en mogelijk standaardisering voor de berekening van de input ten behoeve van de Aerius-berekeningen.

Hiervoor is de werkgroep Stikstof opgericht. In deze werkgroep is de hele branche vertegenwoordigd: opdrachtgevers, aannemers, advies- en ingenieursbureaus en het CROW.

Het doel van de werkgroep is een bepaalde mate van standaardisatie te bereiken met betrekking tot het opstellen van de input voor stikstofberekeningen. Bij deze standaardisatie gaat het erom dat de werkwijze, definities en uitgangspunten voor het opstellen van Aeriusinput worden vastgesteld, zodat deze input op een eenduidige wijze opgesteld kan worden, ongeacht welke partij de input opstelt.

Vanuit de werkgroep zijn drie belangrijke resultaten behaald:

- beschrijving van de definities en uitgangspunten;
- rekenadviezen hoe om te gaan met stikstofinput in relatie tot de SSK;
- materieellijst met vermogens van de meest voorkomende typen materieel bij ramingen voor infrastructurele projecten t.b.v. de onderbouwing van de stikstofberekening.

Werkgroep Stikstofberekeningen

DACE-contactbijeenkomst maart 2024

Op 20 juni zijn deze resultaten door een afvaardiging van de werkgroep gepresenteerd in het GWW-Vooruurtje tijdens de DACE-contactbijeenkomst.

Enkele dagen later is het rapport 'Van SSK naar Stikstofdepositie' gepubliceerd via de websites van DACE en CROW en daarmee voor de hele BV Nederland beschikbaar gemaakt.

Daarnaast heeft een afvaardiging van de SIG GWW deelgenomen aan diverse werkgroepen, zoals deelname aan de taakgroep 'Marktbijeenkomst' van Bouwend Nederland met als thema 'knellende budgetten' en 'plafondbedragen'.

De SIG GWW heeft ook een actieve rol gespeeld bij de netwerkbijeenkomsten van DACE.

Voorafgaand aan de DACE-bijeenkomsten hebben enkele GWW-uurtjes plaatsgevonden.

Voor 2025 wil de SIG GWW weer vier bijeenkomsten organiseren, voorafgaande aan de DACE-bijeenkomsten. Hierbij worden dan ook de voorafgaande GWW-uurtjes weer ingevuld met voor de GWW interessante thema's.

Verder zullen tijdens de bijeenkomsten en indien nodig in extra overlegmomenten de actuele thema's in het vakgebied besproken worden.

Naast het verder uitwerken en evalueren van het rapport van de werkgroep Stikstof staat het volgende onderwerp al op het programma: Elektrificatie en ander zero-emissie materieel.

De SIG GWW staat vol enthousiasme klaar om nieuwe en actuele initiatieven op te pakken en de SIG verder te laten groeien en bloeien. We zouden het super vinden als we door uw inbreng aan het einde van 2025 een prachtig boekje kunnen oogsten. U bent van harte uitgenodigd om deel te nemen aan onze SIG GWW.

SIG Value Management (VM)

In 2024 kwam de SIG Value Management niet bijeen maar is er wel afgestemd over een hernieuwde bijeenkomst die het belang van Value Management binnen het vakgebied van cost engineering benadrukt. De deelnemers aan de SIG VM willen een doorstart maken en zoeken enthousiaste vrijwilligers om dit initiatief te ondersteunen.

Voor meer informatie en om u aan te melden als vrijwilliger, neem contact op met de SIG VM.

SIG Parametrische Analyse (PA)

Dit jaar waren er geen activiteiten van de SIG PA.

Cost Engineering Machinebouw & Maakindustrie (CEMM)

De SIG CEMM is in 2024 niet bij elkaar geweest. In 2025 wordt besloten of DACE doorgaat met deze Special Interest Group.

Presentatie boek 'Levensduurkosten'

SIG High Complexity Buildings

Op 7 maart 2024 organiseerde de SIG HCB een succesvolle netwerkbijeenkomst gericht op het thema levensduurkosten. Deze bijeenkomst trok een diverse groep professionals uit verschillende sectoren die geïnteresseerd waren in het verduurzamen van de gebouwde omgeving.

Het programma bood een mix van theorie en praktijk. Na een introductie van de eindpublicatie 'Levensduurkosten', waarin een praktische handleiding voor het berekenen van levensduurkosten werd gepresenteerd, gaven twee gerenommeerde sprekers verdiepende presentaties.

Thomas Heye van de DGBC benadrukte het belang van levensduurkosten in het kader van duurzaamheidsthema's als CO2-reductie, circulariteit, klimaatadaptatie en gezondheid. Hij liet zien hoe het BREEAM-NL keurmerk kan worden ingezet om de duurzaamheidsprestaties van gebouwen te verbeteren.

Jim Teunizen van Alba Concepts introduceerde de Building Circularity Index (BCI), een meetinstrument dat helpt om de CO2-, milieu- en circulariteitsimpact van bouwprojecten te meten en te waarderen. Hij benadrukte het belang van het meenemen van circulaire

financiële waarden in de businesscase om duurzame projecten rendabel te maken.

De bijeenkomst werd afgesloten met een plenaire discussie, waar deelnemers de gelegenheid hadden om vragen te stellen en ervaringen uit te wisselen. De bijeenkomst heeft laten zien dat er een grote belangstelling is voor het thema levensduurkosten en dat er behoefte is aan kennis en tools om duurzame bouwprojecten te realiseren.

Met de publicatie van het boek 'Levensduurkosten' is de SIG HCB gekomen aan het einde van een intensief en succesvol traject van vier jaar. In 2025 willen we een nieuwe start maken met frisse instroom, om met hetzelfde enthousiasme als uit eerdere jaren nieuwe thema's uit te werken.

SIG Young Professionals

In 2024 is de SIG Young DACE niet bij elkaar gekomen. Voornaamste reden is het vanaf 2019 en tijdens de coronaperiode teruglopen van de animo van de leden binnen deze groep. Ook bleef de instroom van nieuwe deelnemers uit. Het is in 2024 om uiteenlopende redenen nog niet gelukt de SIG te heractiveren, waardoor er in 2024 – ondanks plannen – geen activiteiten zijn ondernomen.

SIG Contract Management (CM)

In 2024 heeft Jouke van der Schors de voorzittersrol van de SIG Contract Management overgedragen aan Robert de Vries a.i..

De SIG Contract Management is in 2024 voor het eerst sinds lange tijd weer bij elkaar geweest.

Door de grote belangstelling is de bijeenkomst een kruising geworden tussen een contactbijeenkomst en workshop. Er waren twee hoofdthema's:

- Contract strategie ontwikkelen voor Large Capital Projects (Jouke van der Schors, Vijverberg)
- Relationale contracten (Wiebe Witteveen, Prowez).

Het eerste thema ging over een model, waarbij in vijf stappen (waaronder Contract Structure) en acht aandachtsgebieden (waaronder Remuneration Models), naar een strategie werd toegewerkt voor grote investeringsprojecten.

Het tweede thema ging over relationele contracten en dan met name over 'uitkomst gerichte contracten' ('vested contracts') en hoe dit in de praktijk bij Gasunie is uitgerold. Een interessante casus en een uitdaging om een langjarig relationeel contract onder Europees aanbestedingsrecht met meerdere contractanten af te sluiten.

Beide thema's zijn na de presentatie in workshopachtige setting verder besproken en verkend.

In 2025 willen we kijken of we meerdere keren bij elkaar kunnen komen en wat we als SIG's voor elkaar kunnen betekenen. Wij zien het liefst een platform ontstaan waar we met elkaar van gedachte kunnen wisselen over uitdagingen in de keten en hoe we die voor de BV Nederland bespreekbaar kunnen maken. Hierdoor kunnen we elkaar beter begrijpen en evenwichtige afspraken maken voor iedere unieke situatie, hetgeen we veelal vastleggen in een document met de titel contract.

Wij hopen u in 2025 welkom te heten op een SIG Contract Management meeting.

DACE-contactbijeenkomst oktober 2024

EEN HELE DIKKE DANKJEWEL JAN-WILLEM!

Na ruim acht jaar directeur te zijn geweest van onze mooie stichtingen NAP en DACE heeft Jan-Willem Sanders besloten om deze rol los te laten. Een rol die hij gedurende de gehele acht jaar met veel verve heeft ingevuld. Op de contactbijeenkomsten van afgelopen november is Jan-Willem uitgebreid bedankt door de voorzitter voor zijn inzet en grote bijdrage. Jan-Willem heeft met veel plezier en enthousiasme het directeurschap inhoud gegeven. Zelfs tijdens de voor de stichting moeilijke covid-jaren bleef Jan-Willem met zijn altijd positieve houding een inspiratie om de community bij elkaar te houden. Altijd met de focus op het versterken van de keten en het leren van elkaars ervaringen.

In de afgelopen acht jaar zijn er onder zijn regie een groot aantal initiatieven genomen en mijlpalen gerealiseerd voor zowel NAP als DACE, hieronder staan er een aantal:

SIG's

Een aansprekend voorbeeld hiervan is de oprichting van nieuwe Special Interest Groups (SIG's). Bij DACE de SIG's Value management, Contractmanagement en cost engineering voor de procesindustrie en bij NAP betreft dat de SIG's Energie Transitie, Big Data en Circulariteit.

Opleidingen

Op het gebied van trainingen en workshops heeft Jan-Willem zich ingezet voor de DACE-cursussen 'Essenties van Cost Engineering' en de cursus 'Leiderschap voor cost engineers' ontwikkeld en de NAP-Masterclasses. Daarnaast heeft hij een groot aandeel gehad in het verstevigen van de Leerstoel 'Management of Engineering Projects' aan de TU Delft.

Mijlpalen

Een groot compliment verdient Jan-Willem voor de manier waarop hij de verbinding tussen de asset owners op meerdere niveaus wist te leggen.

Andere mijlpalen waren de online contactbijeenkomsten tijdens covid. Door de coronacrisis kon het NAP-jubileumcongres in mei 2020 niet doorgaan en werden in plaats daarvan de eerste NAP-Webinars georganiseerd, met actuele onderwerpen gepresenteerd door aansprekende namen zoals Edith Schippers, president DSM Netherlands en voormalig minister van VWS en Tom Middendorp van instituut Clingendael en voormalig Commandant der Strijdkrachten. Mede door deze bijeenkomsten kwamen de stichtingen deze moeilijke tijd door.

En natuurlijk moeten Jan-Willem's inspanningen voor het ICEC World Congress worden benoemd, deze waren van onschatbare waarde. Mede dankzij zijn toewijding kon dit ICEC World Congress 2022 met succes doorgaan.

DACE en NAP verzorgden een uitstekende organisatie. Jan-Willem's bijdrage was cruciaal voor het slagen van dit congres. Zijn inzet heeft een blijvende indruk achtergelaten.

Inspiratie

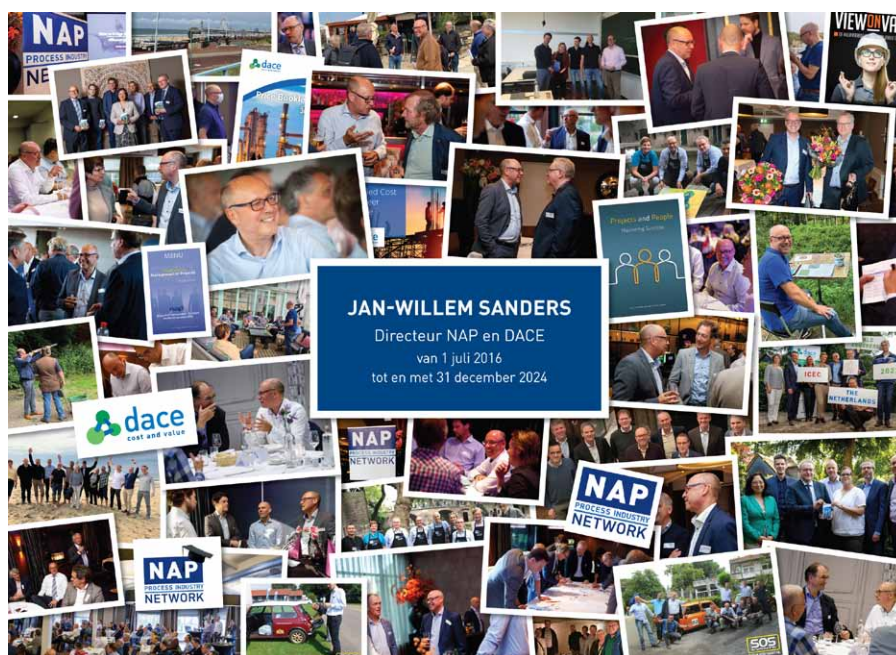
Toen Jan-Willem tijdens de bijeenkomsten van DACE en NAP in november door beide voorzitters in het zonnetje werd gezet, bedankte Jan-Willem vooral de leden en deelnemers van de beide stichtingen. Hij bedankte de actief betrokken leden voor de inspirerende omgeving die ze met hun activiteiten creëren. Daarmee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de kennisuitwisseling en versterking van de hele keten in de Nederlandse industrie. Jan-Willem sprak uit dat hij de komende periode wat meer tijd wil nemen om zich te concentreren op het verbeteren van zijn golfvaardigheden en het voortzetten van zijn coachingsactiviteiten. We blijven elkaar ongetwijfeld tegenkomen ergens in de keten!

Jan-Willem is niet alleen een mensgerichte en vrolijke collega, maar ook een zeer gestructureerde professional die nog altijd jonger oogt dan hij is. Zijn vermogen om het talent van anderen te zien en hen te helpen dit optimaal in te zetten, heeft een blijvende impact op DACE en NAP. Zijn verbindingskracht is vergelijkbaar met die van het Haarlemmerolie-mannetje. Hij is altijd in staat om mensen in zijn netwerk samen te brengen.

Afscheid Jan-Willem Sanders en Robert de Vries

OPLEIDINGEN

In september 2021 is DACE gestart met de derde geheel in eigen beheer ontwikkelde 'Certified Cost Engineer (CCE)' opleiding en in 2023 is deze opleiding afgerond met zestien studenten. In samenwerking met gerenommeerde partners en geaccrediteerd door ICEC, worden in iets meer dan een jaar alle aspecten van het vakgebied van de cost engineer behandeld.

In 2024 heeft er geen cursus plaatsgevonden. Het volgende cohort start in april 2025.

CERTIFICERING

De registratie van gecertificeerde beroepsbeoefenaars is van groot belang voor de kwaliteitsborging in het kostenmanagement.

Certified Cost Engineer (CCE)

Op 31 december 2024 bevatte het CCE-register 47 Certified Cost Engineers. Het register van gecertificeerde beroepsbeoefenaars is op de website te raadplegen.

DACE Basiscertificaat VM en Professional in Value Management (PVM)

Op 31 december 2024 bevatte het VM-register 233 gecertificeerden met DACE-Basiscertificaat VM en dertien DACE-PVM gecertificeerden.

INTERNATIONAL COST ENGINEERING COUNCIL (ICEC)

DACE is aangesloten bij ICEC en maakt zo deel uit van de wereldgemeenschap van 300.000 cost engineers in meer dan 120 landen.

PUBLICATIES

Website

DACE heeft haar website www.dace.nl uitgebreid met regelmatige nieuwsberichten vanuit de SIG's en de keten. In de kennisbank op de nieuwe website van DACE zijn eenvoudig grote hoeveelheden goed geormerkte documenten en bestanden terug te vinden met behulp van diverse zoekcriteria en filters. Ook het uploaden van documenten is vereenvoudigd.

Dit jaar heeft DACE ook weer de cursus 'Essenties van Cost Engineering' georganiseerd. Hieraan deden zeventien deelnemers mee. Tijdens de vierdaagse cursus (twee x twee dagen) kwamen alle aspecten voor het opstellen van begrotingen voor investeringsprojecten en de bewaking hiervan aan de orde. De cursus werd gegeven door Jack Spits ('Spits Cost Estimating') en diverse gastdocenten.

In 2024 werd ook de cursus 'Essenties van Project Cost Control' gegeven. Aan deze cur-

sus deden tien deelnemers mee. Zij behandelden deze essenties door de levenscyclus van een project te volgen. De cursus werd gegeven door Boudewijn Smolders.

De leadershiptraining van DACE is in 2024 niet gehouden en zal in het voorjaar van 2025 plaatsvinden. De training krijgt keer op keer een hoge waardering en met name veel positieve reacties over de praktische handvaten die het de deelnemers aanreikt.

Normtijden V2

Ook in 2024 heeft DACE vanuit de hele wereld bestellingen voor haar Normtijden ontvangen. Deze DACE-arbeidsproductiviteitsnormen worden (wereldwijd) gebruikt als basis voor kostenramingen, productiviteitsmetingen, kostenbeheersing en als standaard in contracten.

Lancering DACE Price Booklet 37e editie

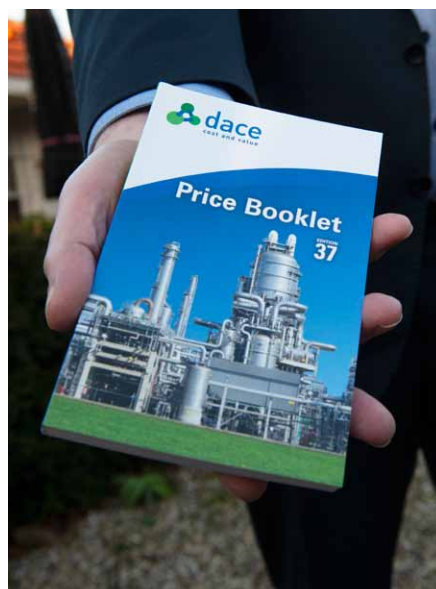
Vakblad VIEWonVALUE

'VIEWonVALUE' is een onafhankelijk vakblad en bevat niet alleen kennis en nieuws voor cost en value engineers. Ook voor projectmanagers, bestuurders en andere besluitvormers, in zowel private als publieke ondernemingen, geeft het blad informatie over de achtergronden van analyses waarop zij hun besluiten nemen.

Vragen die aan de orde komen zijn onder andere: Hoe komt een raming of een waardeanalyse tot stand? Welke impliciete aannames of onzekerheden zitten er in de gehanteerde benaderingen? Hoe kan het dat ik de resultaten anders interpreteer dan een opponent?

DACE Prijzenboekje

Editie 37 van het vertrouwde en ondertussen Engelstalige DACE Prijzenboekje is in november 2024 uitgekomen.

In 2024 is er geen blad uitgekomen. In 2025 wordt besloten wanneer de volgende editie zal verschijnen.

DIRECTIE EN BUREAU

De directie werd gevoerd door ir. J.J.W. Sanders en ing. J.C.M. Reijntjes (vanaf medio december 2024).

Secretariële en financieel-administratieve diensten, webhosting en communicatie ondersteuning werden geleverd door MOS te Nijkerk. Het MOS-team bestond uit de secretaresses Esther Faber en Charlotte van Hemert en de boekhouder Keith Wilson. Het MOS-communicatieteam onder leiding van Jolanda Scholten heeft geholpen met het beheer van de website, diverse promotiematerialen en het vakblad 'VIEWonVALUE'.

NAP

DACE is gelieerd aan de Stichting NAP. Statutair nemen de bedrijven deel aan beide stichtingen.

DACE-contactbijeenkomst november 2024

DEELNEMERS

In 2024 meldden vier bedrijven zich aan als deelnemer van de Stichting DACE. Daarnaast trokken zich vier bedrijven als deelnemer terug.

Deelnemende bedrijven op 31 december 2024:

AddendoValue
Air Products
Antea Nederland
Arcadis Nederland
Ardee
Avans Hogeschool
AVEBE
AWL
Ballast Nedam Infra Projects
Batenburg Bellt B.V.
Bilfinger Stork
Bilfinger Tebodin
Bluewater Energy Services
Brand Energie & Infrastructure
Bronswerk Heat Transfer
Centrient Pharmaceuticals
Cost Engineering Consultancy
Cosun
COVRA
Croonwolter&dros
Diales
Dow Benelux
DPS Engineering
DSM-Firmenich
Duiker Combustion Engineers

Energie Consult Holland
ENERGYNEST
Equans Nederland B.V.
Evides
Evos
Fluor
FrieslandCampina Nederland
Gasunie
Gemeente Groningen
Hanab
Harsveld Apparatenbouw
HaskoningDHV Nederland
Hexagon PPM Benelux
Hofstetter
Hollandia Systems
Huntsman Holland
HVC Groep
ICS Cool Energy
Ingenieursbureau Amsterdam
ISPT Institute for Sustainable Process Technology
Iv-Groep
Kapp Nederland
Kenter B.V.
KH-Engineering
Kienbaum Management Consultants
Klip Engineering Pijpleidingen
McDermott
Mobilis
Movares
NAM
Pallas-reactor
Petrogas E&P

Plan B Advies
Powerspex Instrumentation
Primaplan PCS
Pro6Com
Procop
ProRail
Quercus Technical Services
Reden
Rijkswaterstaat GPO
Shell Global Solutions International
Sitech Services
Speciaal Roestvrijstaal Industrie
SPIE Controlec Engineering
Stantec B.V.
Tata Steel IJmuiden
Tauw
TMS Industrial Services Nederland B.V.
TNO
Trésviri Cost Engineering Solutions
Troostwijk Taxaties
TU Delft, Faculteit 3mE
Turner & Townsend Europe
Universiteit Twente
Vandervalk+Degroot
Van Hattum en Blankevoort
Vattenfall
Vicoma Engineering
Vijverberg Management Consultants
VMI Holland
Vopak Management Netherlands
Waterbedrijf Groningen
Worley

COLOFON

Jaarverslag 2024
Bureau DACE
Postbus 1058
3860 BB Nijkerk

Tel. 033-2473455
E-mail info@dace.nl
Website www.dace.nl

